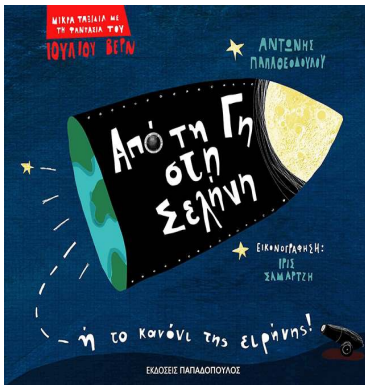

Από τη γη στη σελήνη ή το κανόνι της ειρήνης!

03/03/15

Γράφει ο Απόστολος Πάππος

Τίτλος: Από τη γη στη σελήνη ή το κανόνι της ειρήνης!
Συγγραφέας: Αντώνης Παπαθεοδούλου
Εικονογράφηση: Ίρις Σαμαρτζή
Εκδόσεις: Παπαδόπουλος

“Από τη Γη στη Σελήνη”. Ιούλιος Βερν. Τίτλος πρωτοτύπου **De la Terre à la Lune**. Μυθιστόρημα επιστημονικής φαντασίας. Έτος δημοσίευσης 1865. Διηγείται την ιστορία του προέδρου του “Τηλεβολικού Συλλόγου” της Βαλτιμόρης, συλλόγου βετεράνων του Αμερικανικού Εμφύλιου, του Ίμπυ Μπαρμπικέιν, ο οποίος αποφασίζει να κατασκευάσει ένα τεράστιο κανόνι, την “Κολομπιάδα” και να εκτοξεύσει με αυτό ένα βλήμα μέχρι τη Σελήνη.

Στοπ. Ο Αντώνης Παπαθεοδούλου παίρνει το μυθιστόρημα του Βερν 150 χρόνια μετά παρά κάτι μήνες. Το κοσκινίζει αφηγηματικά και κάτω από το κόσκινο του προκύπτει μια αφεγάδιαστη πρώτη ύλη για παιδιά.

Η ιστορία: Το 1845, στη Βαλτιμόρη των Η.Π.Α. ο πόλεμος έχει τελειώσει. Ο διάσημος σχεδιαστής όπλων και κανονιών, Ίμπυ Μπαρμπικέιν κουνιέται στην πολυθρόνα της βεράντας του εκτιμώντας την αξία της ειρήνης. “Ας υπήρχαν ειρηνικά κανόνια, και θα τα ‘φτιαχνα καλύτερα απ’ όλους...”, σκέφτεται γεμάτος αυτοπεποίθηση κοιτώντας το φεγγάρι. Και τότε η ιδέα προσγειώνεται στο νου του. Ένα κανόνι! Ένα κανόνι που δε θα στοχεύει το κεφάλι των εχθρών μα την ανεξερεύνητη γνώση της γοητευτικής Σελήνης που ο άνθρωπος έβλεπε μαγεμένος από την άγνοια. Διάβασε ο Μπαρμπικέιν, έψαξε, έμαθε σχεδόν τα πάντα για τη Σελήνη. Ότι είναι 4 φορές μικρότερη από τη Γη, ότι έχει μια πλευρά που δε φαίνεται από τη Γη, ότι μια μέρα εκεί είναι όσο 30 μέρες στη Γη. Χμ... Και κάτι ακόμα: την ερχόμενη 4η Δεκεμβρίου η Σελήνη θα πλησίαζε τόσο τη Γη όσο κάθε περίπου 18 χρόνια. Ήταν η τέλεια ευκαιρία! Η ιδέα του ταξίδεψε γρήγορα σε όλη τη χώρα και γοήτευσε τους πάντες. Χμ.. Εκτός από έναν, τον πλοίαρχο Νίκολ που βομβάρδιζε με αμφιβολίες το εγχείρημα.

Πειράματα, δοκιμές, υποθέσεις, διαψεύσεις έδιναν κι έπαιρναν στο επιτελείο του Μπαρμπικέιν. Όταν βρέθηκε το μέρος, στην Τάμπτα της Φλόριντα, ο χρόνος είχε αρχίσει ήδη να κυλά αντίστροφα. Άρχισαν να κάνουν τις τελικές επιλογές για την εκτόξευση του κανονιού και οκτώ μήνες μετά όλα ήταν έτοιμα. Χμ (ξανά)... Όλα εκτός από τον ατρόμητο Γάλλο Μισέλ Αρντάν που ήθελε να ταξιδέψει μαζί τους, μέσα στην οβίδα, μέχρι το φεγγάρι. Τον περίμεναν. Και ήρθε. Αλλά ήρθε κι άλλος που δεν το περιμένεις: ο πολέμιος Νίκολ. Το κανόνι εκτόξευσε την οβίδα. Τέσσερις μέρες χρειάζονταν για να φτάσει στο φεγγάρι. Τέσσερις μέρες που όλη η ανθρωπότητα πλησίασε τη χιλιοτραγουδισμένη Σελήνη, το φεγγάρι ντε...

Ο “προφήτης” Βερν, ο συγγραφέας που δεν είχε απλώς μια ιδιαίτερως καλπάζουσα φαντασία. Διάβαζε επιστημονικά δεδομένα, μελετούσε δυνατότητες, ανέλυε στοιχεία. Η φαντασία του είναι το γέννημα της καθαρής λογικής του. Γι’ αυτό και όλα όσα γράφει (και) στο “Από τη Γη στη Σελήνη” έρχονται να πέσουν τόσο κοντά στην πραγματικότητα που ακολούθησε μερικές δεκαετίες αργότερα. Μέχρι και τη Φλόριντα βρήκε ο αθεόφοβος ως σημείο εκτόξευσης δεκαετίες αργότερα από τις Η.Π.Α. γνωρίζοντας ότι είναι ένα εκ των πιο κοντινών στον Ισημερινό σημείων της Γης. Ο αρχικός τίτλος του βιβλίου “Από τη Γη στη Σελήνη” ήταν “Ευθεία τροχιά σε 97 ώρες 20 λεπτά”. Χμ... Σήμερα θα ήταν ο απόλυτος τίτλος. Τότε ο εκδότης του Βερν το μετέτρεψε στον σημερινό γνωστό του τίτλο βλέποντας στον αρχικό τίτλο... πολλή επιστήμη.

Η σειρά “Μικρά ταξίδια με τη φαντασία του Ιούλιου Βερν” απογειώνεται για δεύτερη φορά (πρώτη “Ο γύρος του κόσμου σε 80 μέρες”). Ομολογώ ότι αυτό το μυθιστόρημα του Βερν δεν το ‘χω διαβάσει, εν αντιθέσει με το Γύρο του Κόσμου. Ίσως γι’ αυτό το διάβασα σαν ένα πρωτόφτιαχτο εικονογραφημένο παιδικό βιβλίο. Γοητευτικά μεστός αφηγηματικός λόγος, αστόλιστη κι ωραία η εξέλιξη. Το εύρημα των υποτίτλων στα βιβλία του Βερν (σε αυτή τη σειρά) πηγαίνει την απόπειρα ένα βήμα παρακάτω από εκεί που θα την άφηνε μια ενδεχόμενη “συντόμευση για παιδιά” του έργου. Δίνει ένα παράπλευρο στίγμα/μήνυμα, ένα κοντράστ πράξεων και ιδεών. Στο Γύρο του Κόσμου ήταν “ποιος είναι ο πιο πλούσιος”. Εκεί φίλτραρε την έννοια του πλούτου εν αντιθέσει με την πάγια άποψη. Στο “Από τη Γη στη Σελήνη” είναι η έννοια της ειρήνης, από έναν άνθρωπο που μέχρι πρότινος “υπηρετούσε” ένα βαθύ χαράκωμα του πολέμου.

Αυτο το κανόνι της Ειρήνης είναι και μια εξαιρετική ιδέα για κατασκευή από τα παιδιά στις εθνικές επετείους όπου γκώσαμε με τη φουστανέλα και το “όχι” με τη ντουφέκα δίπλα. Μη με ρωτάτε πως θα το φτιάξετε. Αλουμίνιο σαν τον Βερν δεν θα έχετε μάλλον (και γιατί να έχετε δηλαδή). Αλλά οι κούτες των σούπερ μάρκετ είναι και σκληρές και σταθερές και σχετικά εύκαμπτες αφού χαράζονται και κάμπτονται κατά το δοκούν. Κι όταν βαφτεί και στολιστεί, να δεις τι οβίδες χαράς θα ρίξει. Μπορεί να μη φτάσουν μέχρι το φεγγάρι στ’ αλήθεια, αλλά σίγουρα ένα αστέρι θα το πετύχουν και θα σας πέσει κατακέφαλα αντάμα με την αστερόσκονή του. Και τότε δε ξέρω αν θα λάμψετε από εθνική υπερηφάνεια αλλά από υπερηφάνεια για το ανθρώπινο είδος θα θαμπώσετε.

Για την εικονογράφο Ίριδα Σαμαρτζή έχω γράψει πολλές φορές την άποψή μου. Η γυναίκα έχει διαβολεμένο χέρι. Μαγεύει. Και δεν είναι ούτε η πρώτη φορά ούτε και η τελευταία. Μια εικονογράφος διεθνούς κλάσης κατά το ταπεινό μου μάτι.

Προτείνω (και) αυτό το βιβλίο του Αντώνη Παπαθεοδούλου ξεκάθαρα. Όχι σε όσους θέλουν να μνηθούν από τα 6-7 τους απλά στο Βερν πριν τους μαγκώσει το αυθεντικό μυθιστόρημά του κάπου στην εφηβεία. Αλλά σε όσους θέλουν να ταξιδέψουν, πέρα από τη Γη στη Σελήνη, και σε μια ολοζώντανη ιστορία, καλοειπωμένη και πάνω απ’ όλα για την ειρήνη της Γης και τη μαγεία του φεγγαριού.

*“Χρειάζεται θάρρος και τόλμη
για να προχωράμε, αγαπητοί μου! Σκεφτείτε...
Στην αρχή οι άνθρωποι πηγαίναμε στα τέσσερα,*

*ύστερα σηκωθήκαμε στα δύο μας πόδια, ύστερα ταξιδεύαμε
με το άλογο, με άμαξα, με σιδηρόδρομο και τώρα ήρθε η ώρα
να φτάσουμε ακόμα πιο μακριά, να ταξιδέψουμε με μια οβίδα
ως το φεγγάρι! Και να ξέρετε... Δε θα πάω μόνο εγώ
στο φεγγάρι... Ολόκληρη η ανθρωπότητα
θα μάθει από αυτό το ταξίδι...
Όλοι μαζί θα πάμε ως εκεί! Όλοι!*

Μισέλ Αρντάν στο πλήθος της Τάμπα της Φλόριντα

<http://www.elniple.com/%CE%B1%CF%80%CF%8C-%CF%84%CE%B7-%CE%B3%CE%B7-%CF%83%CF%84%CE%B7-%CF%83%CE%B5%CE%BB%CE%AE%CE%BD%CE%B7-%CF%80%CE%B1%CF%80%CE%B1%CE%B8%CE%B5%CE%BF%CE%B4%CE%BF%CF%8D%CE%BB%CE%BF%CF%85/>